

Samenwerking tussen huisartsen en radiologen in nieuwe LESA Radiologische diagnostiek

Marloes Minnaard, Michiel van Werkum

Huisartsen vragen regelmatig aanvullende diagnostiek aan. De nieuwe Landelijke Eerstelijns Samenwerkingsafspraken (LESA) Radiologische diagnostiek kunnen daarbij behulpzaam zijn. De bedoeling van het document is om doelmatig aanvragen van radiologische diagnostiek te bevorderen en onnodige diagnostiek te voorkomen. De nieuwe LESA Radiologische diagnostiek besteedt ook veel aandacht aan communicatie en samenwerking tussen huisartsen en radiologen. Daarnaast biedt de LESA aanknopingspunten voor regionale afspraken.

LESA's bevatten afspraken tussen huisartsen en 1 of meer andere beroepsgroepen. Er zijn verschillende LESA's te vinden op richtlijnen.nhg.org, waaronder die voor het aanvragen van laboratoriumdiagnostiek. De LESA Radiologische diagnostiek is samengesteld door een werkgroep bestaande uit huisartsen, radiologen en een patiëntenvertegenwoordiger. In de werkgroep werden algemene uitgangspunten over radiologische diagnostiek besproken, maar ook aanbevelin-

gen over samenwerking en informatie-uitwisseling tussen de 2 beroepsgroepen. De LESA beoogt niet volledig te zijn; het beschrijft de meest voorkomende en relevante indicaties. Het is een handreiking waarin eenvoudig de indicaties en non-indicaties van de meest aangevraagde radiologische diagnostiek kunnen worden opgezocht.

VERWACHTINGEN OVER EN WEER

In de LESA is veel aandacht voor wat de radioloog van de huisarts kan verwachten aan medische informatie bij een aanvraag. En vice versa: wat de huisarts van de radioloog kan verwachten bij de verslaglegging. Om elkaar als beroepsgroepen beter te kunnen vinden en elkaars werkwijze te begrijpen, is de LESA een mooie opstap. Tijdens de werkgroepbijeenkomsten lieten de huisartsen aan de radiologen zien hoe zij hun digitale aanvragen doen: hoe doorlopen huisartsen bij een digitale verwijzing de stappen binnen een verwijsapplicatie zoals ZorgDomein. Doel was de radiologen inzicht te verschaffen in het proces van aanvragen.

Indicaties om echo abdomen aan te vragen zijn gal- en nierstenen en een zwelling in de buik.

Foto: Shutterstock

EERSTE- EN TWEDELIJNS RICHTLIJNEN

De informatie in de LESA komt voor het merendeel uit de NHG-Standaarden, maar ook uit tweedelijns richtlijnen (www.richtlijndatabase.nl). Zo konden bepaalde knelpunten worden opgelost, zoals 'er mist een definitie voor welke zwellingen wel of geen echo moet worden aangevraagd'. Bij dit voorbeeld maakte de werkgroep dankbaar gebruik van de tweedelijns richtlijn wekedelenzwellingen, waarin aangegeven wordt wanneer er sprake is van alarmsymptomen bij wekedelenzwellingen.

ONDERZOEKSMODALITEITEN EN INDICATIES

De LESA bevat een hoofdstuk met achtergrondinformatie over de radiologische onderzoeksmodaliteiten röntgenfoto's en echografie. Daarnaast zijn er 5 hoofdstukken waarin de indicaties en non-indicaties voor verschillende onderzoeken zijn samengevat. De in deze LESA beschreven onderzoeken zijn:

- echografie van het abdomen
- echografie van wekedelenzwelling(en)
- radiologische diagnostiek van de schouder
- radiologische diagnostiek van de thorax
- radiologische diagnostiek van de lumbale wervelkolom
- radiologische diagnostiek van de knie

In deze hoofdstukken staat een inleiding met medische achtergrond over de verschillende indicaties en non-indicaties. Per indicatie is omschreven welke informatie zowel huisarts als radioloog nodig hebben in de communicatie. Verder zijn er links naar Thuisarts.nl en ICPC-coderingen.

RADIOLOGIEVERSLAG

In een radiologieverslag kan de radioloog spreken over een diagnose (op basis van de indicatie/reden van aanvraag), een alternatieve diagnose (op basis van bevindingen die niet overeenkomen met de indicatiestelling) en relevante nevenbe-

vingingen. Een voorbeeld van een relevante nevenbevinding is diverticulitis. Dit is geen indicatie voor een echografie van het abdomen, maar kan wel goed zichtbaar worden met echografie en als relevante nevenbevinding worden beschreven.

ECHOGRAFIE ABDOMEN

Bij het hoofdstuk Echografie van het abdomen heeft de werkgroep een indeling gemaakt van onderzoek bovenbuik en onderzoek van nieren en blaas, op basis van de vereiste voorbereiding van de patiënt. Voorbeelden van indicaties om een echo abdomen aan te vragen zijn gal- en nierstenen en een zwelling in de buik. In het laatste geval kan een echo meer duidelijkheid geven over de aard van de zwellingen en kan de uitslag van de echo richting geven aan het vervolgbeleid. Chronische buikpijn is geen reden voor echografie: dit levert zelden een diagnose op. Ook bij het vermoeden van appendicitis is er geen indicatie voor echografie. De diagnose kan namelijk onvoldoende zeker uitgesloten worden, de patiënt moet direct verwezen worden naar de tweede lijn. ■

Minnaard MC, Van Werkum M. Samenwerking tussen huisartsen en radiologen in nieuwe LESA Radiologische diagnostiek. Huisarts Wet 2021;64:DOI:10.1007/s12445-021-1142-y.

NHG, Cluster Richtlijnontwikkeling en Wetenschap, Utrecht: M. Minnaard, wetenschappelijk medewerker, kenniscentrum@nhg.org. Rijnstate, afdeling Radiologie en nucleaire geneeskunde, Arnhem: M. van Werkum, radioloog.

De Werkgroep LESA Radiologische diagnostiek bestond uit (op alfabetische volgorde): Brakel K, De Feijter E, Flobbe K, Griever G, Hubert K, Lucas A, Meijer L, Minnaard M, Van Balen J, Van Swigchem F, Van Tilborg F, Van Werkum M.

Raadpleeg de volledige versie van deze LESA op richtlijnen.nhg.org.